

دانشگاه علوم پزشکی شهید
معاونت پژوهشی

مدیریت اطلاعات بیماران سرطانی در بیمارستان

hospital-based tumor registry

hospital-based tumor registry

hospital-based tumor registry

hospital-based tumor registry

hospital-based tumor registry hospital-based tumor registry

تالیف :

مرضیه معراجی

کارشناس ارشد مدارک پزشکی

دکتر حمید مقدسی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و متخصص مدیریت اطلاعات بهداشتی - درمانی

دکتر غلامرضا مرادی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد و متخصص مدیریت اطلاعات بهداشتی - درمانی

شماره اثر: ۱۳۲

MASHHAD UNIVERSITY OF
MEDICAL SCIENCES
VICE CHANCELLOR FOR RESEARCH
Publication no. 132

Hospital-Based Tumor Registry

by:

M. Meragi

M. S. of Medical Records

Dr. H. Moghaddasi

Assistant Professor of Health
Information Management

Dr. Gh. Moradi

Assistant Professor of Health
Information Management

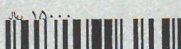
مدیریت اطلاعات بیماران سرطانی در بیمارستان

(hospital-based tumor registry)

■ ایجاد سیستم تومور رجیستری پیشینازی برای هر برنامه مبارزه با سرطان است و برای برنامه ریزی خدمات این بیماران نیز ضروری می باشد. این کتاب با متنی روان و شیوا و اطلاعاتی جامع و اصولی به بررسی فرآیند ساختار و محتوای سیستم تومور رجیستری بیمارستان پرداخته است.

■ امید است که این اثر هدفمند و نو، گامی مثبت در جهت ارتقاء سطح عملکرد متخصصان این بیماری و ارتقاء کیفیت خدمات ارائه شده به بیماران سرطانی از طریق پیاده سازی صحیح این سیستم در بیمارستانها و توسعه آن در سطح مناطق جمعیتی و ملی بردارد. نا گفته نماند که ایجاد سیستم ملی تومور رجیستری می تواند ما را در شناسایی، درمان، ادامه بقاء بیماران، انجام تحقیقات اپیدمیولوژیک و استفاده از منابع مربوطه به نحو احسن یاری نماید.

مدیریت اطلاعات بیماران سرطانی در د

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد - به عنوان یک نهاد علمی - فرهنگی، چاپ و نشر، کتابهای مورد استفاده استادان و دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی را از وظایف اساسی خود می‌داند و بر آن است تا با انتشار متون مربوط به علوم پزشکی، هم بر اعتبار و اعتلای آنها بیفزاید و هم موجبات دل گرمی و شوق و نشاط امر تحقیق را در پی جوییهای علمی فراهم آورد. به یقین چاپ و نشر آثار معتبر علمی، امکان دستیابی اهل تحقیق را به منابع مختلف و گوناگون علمی مورد نیاز به بهترین صورتی میسر و ممکن خواهد ساخت و راه را برای تحقیقات بعدی هموار خواهد کرد.

باید گفته شود که گستردگی فعالیتهای مربوط به نشر، در قلمرو ناشران خصوصی، نه تنها از مسئولیت مراکز معتبر دانشگاهی، به کوشش در این زمینه‌ها با تکیه بر جنبه‌های علمی و فرهنگی موضوع نمی‌کاهد، بلکه به دلایل گوناگون، از جمله لزوم بررسیهای دقیق کارشناسی، ویرایشهای علمی و فنی، و نیز توجه حداکثر به توان مالی مخاطبان آثار، به‌ویژه دانشجویان، ایجاب می‌کند که دانشگاههای دولتی دامنه خدمات خود را با تکیه بر جنبه‌های کیفی، و گاه صرف نظر از بازده اقتصادی گسترش دهند. در این جهت انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد به کوششهایی تازه پرداخته که از جمله آنها دریافت مجوز امتیاز خودآموزی در مورد برخی از آثار منتشره دانشگاه از مرکز مطالعات و توسعه و آموزش پزشکی (E.D.C.) است.

مسئولان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اشتیاق و اخلاص تمام می‌خواهند تا جدیدترین آثار مربوط به دانشهای پزشکی را به بهترین شیوه فراهم آورند و بکوشند تا آثار منتشر شده با کیفیت مطلوب عرضه گردد. در عین حال انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مترصد دریافت نظرها و انتقادهای به جا و سازنده اهل نظر می‌باشد تا از این طریق بتواند بر کمال آثار منتشره خویش بیفزاید.

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با استعانت از الطاف خداوندی امیدوار است که نشر این اثر همانند دیگر آثار انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد با نظارت همه‌جانبه این معاونت، و با تکیه بر ابتکار و کوشش اعضا و کارشناسان دانش‌آموخته خویش و نیز ایجاد ارتباط محکم و پایدار با جامعه پزشکی و دانشجویان پژوهشگر، در جهت ارتقای کیفی و تنوع موضوعات مورد نیاز دانش پژوهان رشته‌های علوم پزشکی گامهای مؤثر بردارد تا مورد استفاده دانشجویان و مقبول طبع صاحب نظران و دانشگاهیان نکته‌بین قرار بگیرد.

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد

فهرست

پیشگفتار.....	۹
فصل اول: مقدمه.....	۱۱
فصل دوم: تاریخچه تومور رژیستری.....	۱۷
تاریخچه تومور رژیستری در اروپا و آمریکا.....	۱۷
وقایع تاریخی مهم مربوط به تومور رژیستری.....	۲۰
مروری بر تاریخچه و فرایند تومور رژیستری در ایران.....	۲۱
آیین نامه اجرایی قانون ثبت و گزارش اجباری بیماری های سرطانی.....	۲۵
فصل سوم: تومور رژیستری.....	۲۷
اهمیت بیمار سرطان.....	۲۷
اهمیت و ضرورت تومور رژیستری.....	۲۷
اهداف تومور رژیستری.....	۲۹
انواع تومور رژیستری.....	۳۰
تومور رژیستری جمعیتی.....	۳۱
اهداف تومور رژیستری جمعیتی.....	۳۴
تومور رژیستری بیمارستانی.....	۳۵
اهداف تومور رژیستری بیمارستانی.....	۳۵
کاربردهای تومور رژیستری بیمارستانی.....	۳۶
کاربردهای تومور رژیستری بیمارستانی در تومور رژیستری جمعیتی.....	۳۷
سیستم های اطلاعات بیمارستانی و تومور رژیستری.....	۳۹

فصل چهارم: فرایند تومور رجیستری بیمارستانی ۴۳

بیماریابی ۴۳

مرحله اول: گردآوری داده‌های مربوط به سرطان ۴۷

مرحله دوم: پردازش داده‌های مربوط به سرطان ۵۵

مرحله سوم: توزیع اطلاعات مربوط به سرطان ۶۱

مراکز تومور رجیستری و پیگیری بیماران ۶۳

فصل پنجم: ساختار تومور رجیستری ۶۷

مسئولین تومور رجیستری ۶۷

وظایف کارکنان تومور رجیستری ۶۸

مراجع ناظر ۷۰

فرایند ارتباطی بین عوامل اجرایی و نظارتی ۷۱

ابزار و تجهیزات ۷۲

استانداردها، قوانین و سیاست‌ها ۷۵

کمیت سرطان ۷۹

کنفرانس‌های سرطان (تومور برد) ۸۰

بهبود کیفیت خدمات درمانی ۸۱

سازمان رجیستری بیمارستانی ۸۳

منابع فارسی و انگلیسی ۸۴

پیوستها ۹۰

ایندکس ۹۷

در کشور عزیز ما ایران سرطان از رایجترین بیماریهای غیر واگیر می باشد و براساس شاخصهای جمعیتی و پیش بینی تغییر هرم سنی در سالهای آینده، بروز مرگ و میر ناشی از این بیماری رو به افزایش خواهد بود.

اقدامات مؤثر و پیشگیرانه قادر خواهد بود تا موجبات کاهش بروز بسیاری از سرطانها را فراهم سازد. با در نظر گرفتن بار سنگین تحمیل شده از ناحیه این بیماری بر کشور اعم از هزینه های بهداشتی-درمانی، خسارات نیروی انسانی مفید، عوارض روانی-اجتماعی و سایر تبعات، ضرورت برنامه ریزی ملی برای کنترل این بیماری جزو توصیه های مهم کلیه مراکز معتبر علمی و سازمان بهداشت جهانی می باشد.

برنامه ثبت سرطانها و مدیریت اطلاعات بیماران سرطانی پیشنیازی برای هر برنامه مبارزه با سرطان است و برای برنامه ریزی خدمات نیز ضروری می باشد. این کتاب با متنی روان و شیوا و اطلاعاتی جامع و اصولی به برنامه ریزی جهت ثبت سرطانها و مدیریت اطلاعات بیماران سرطانی پرداخته است که به حق زحمات زیادی را برای مؤلفین آن به همراه داشته است. امید است که این کتاب گامی نو و هدفمند در جهت ارتقاء سطح علمی جامعه پزشکی و در راستای کمک به هموطنان عزیز از طریق پیاده سازی این سیستم در مراکز تخصصی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بردارد.

و من ا... التوفیق

دکتر حسین آیت الهی

متخصص آسیب شناسی تشریحی و بالینی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه

در جهان کنونی علاوه بر اینکه اطلاعات بعنوان یک کالای بسیار ارزشمند و در ردیف یک شاخص مهم در اداره و توسعه یافتگی کشورها محسوب می گردد، اطلاعات و اطلاع رسانی نیز بعنوان یک ابزار بسیار مهم و تعیین کننده در اداره مراکز، سازمانها، درمان بیماریها و ... کاربرد زیادی دارد. دسترسی مدیران سازمانها به اطلاعات بموقع و جامع، خصوصا در حرف بهداشتی - درمانی که اطلاعات آن از الویت بیشتری برخوردار است، در تصمیم گیری بهتر کادر درمانی و مدیریت مراکز بهداشتی - درمانی نقش بسیار ارزنده ای دارد. می توان گفت که توفیق و برتری سیستمهای بهداشتی - درمانی کشورهای توسعه یافته نسبت به کشورهای جهان سوم در دسترسی به اطلاعات و تصمیم گیری مناسب براساس آن است. در کشور ما که یک کشور درحال توسعه است، کمک به راه اندازی سیستمهای مدیریت اطلاعات و کند و کاو در حیطه شناسایی و معرفی ساختار و محتوای سیستمهای مدیریت اطلاعات در مراکز بهداشتی - درمانی و بیمارستانها و ایجاد پایگاه های اطلاعات بیماریها جزو اقدامات شایسته و مفید است. کتاب حاضر، تلاشی مناسب در حیطه معرفی کلیات، ساختار و محتوای سیستم مدیریت اطلاعات بیماران سرطانی است. امید است که با استفاده مناسب دانشجویان گرامی و اساتید ارجمند و تلاش کارشناسان محترم مدارک پزشکی به منظور راه اندازی این سیستم اعم از دستی و یا کامپیوتری در بیمارستانها و مراکز مربوطه در سطح کشور عزیزمان، گامی مثبت در جهت رفاه حال بیماران سرطانی و کمک به کادر درمانی در تصمیم گیری های بالینی مناسب، ادامه حیات و سهولت مراحل درمانی این عزیزان باشد در پایان ضروری است از همکاری که از کارکنان محترم شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد در جهت کمک به چاپ و انتشار این کتاب کمال تشکر و قدردانی داریم.

مؤلفین